

Troostvogels voor velen die verdriet moeten verwerken

door Ali Pankow. donderdag 14 mei 2009

Maria Quist met haar trouwe hondje Dirk. Aan de muur een historische plaat met daarop de Dikke Toren in Zierikzee. fotocollectie Maria Quist

ZIERIKZEE - "We gaan hier niet aan kapot. We gaan ons richten op de zeventien jaar die we van hem genoten hebben. Zeventien jaar zo'n prachtig, lief kind, een voorrecht (...)." Zo beschrijft Maria Quist in het boek *Troostvogels* haar voornemen van destijds, enkele uren nadat zij het bericht over de dood van haar zoon had gekregen.

Willem Quist verongelukte op 8 januari 1999 op zeventienjarige leeftijd in Appelscha als gevolg van een verkeersongeluk. Hij zat bij een vriend in de auto zat toen het ongeval gebeurde. Ruim negen jaar na dato beschrijft zijn moeder het jarenlange traject van schrijnend verdriet dat zij heeft moeten afleggen. "Het duurde en het duurde maar. Alles stond jarenlang in het teken van zijn dood, terwijl ik niet bij de pakken neerzat, van alles ondernam, flink was." Tussen Maria Quist en Schouwen-Duiveland zit enige verbondenheid. "Mijn man is geboren in Zierikzee, woonde enkele jaren in Burgh-Haamstede en daarna tot en met zijn negentiende jaar in Schuddebeurs. We hebben elkaar tijdens onze studie aan de VU in Amsterdam ontmoet. In 1975 zijn we in Zierikzee getrouwd. Nadien kwamen we hier nog regelmatig op familiebezoek", vertelt de schrijfster van dit boek. Zij studeerde culturele antropologie, maar werkte voornamelijk voor natuurbeschermingsorganisaties.

Met het schrijven van *Troostvogels* bracht Quist de rust in haar hoofd terug. Zij verbleef daartoe in het najaar van 2007 zeven weken achtereen, samen met de hond Dirk als trouwe

metgezel, in hun vakantiehuisje in Frankrijk. Haar doel was weer grip te krijgen op haar leven door haar emoties te verwoorden. Zij is daarin geslaagd, maar het herleven van die noodlottige gebeurtenis en alles wat daarop volgde, bleek niet eenvoudig.

Uit het begin van het boek: "Nu heb ik hem doodgeschreven. Zijn dood was het einde van zijn leven, maar het einde van zijn leven was niet het einde van Willem. Willem groeide alleen maar, werd groter en groter, steeds meer aanwezig. Wat voorheen belangrijk was, bestond niet meer. Willem was alles en overal, in mij en rondom mij, nam bezit van mij, jarenlang." Met de beschrijving van het grillige traject dat haar jarenlang voerde door zompig verdriet en hoop en goede wil, heeft Quist niet alleen haar eigen verhaal verteld. Het boek biedt ook universele handreikingen voor mensen die een andere diep ingrijpende, verdrietige gebeurtenis meemaakten.

Troostvogels beschrijft bijvoorbeeld ook hoe alles wat voorheen vanzelfsprekend was, op losse schroeven komt te staan.

"De bodem valt onder je bestaan weg, het leven moet opnieuw worden uitgevonden. Bovendien doet verdriet vreemde dingen met de mens. Wederzijdse verwachtingen blijven onbeantwoord. Alles staat op scherp en is extra pijnlijk. Verstoorde relaties in familieverband kunnen het gevolg zijn. Buitengewoon belastend wanneer er al zoveel verdriet te dragen is. Communicatie is onontbeerlijk om elkaar terug te vinden en het verdriet te delen. In de praktijk blijkt dat lang niet altijd even gemakkelijk. Maar wat niet uitgesproken wordt, blijft altijd weer terugkomen, met alle gevolgen van dien", verwoordt Quist haar ervaringen. Desondanks blijft zij positief. Dat wat mensen bindt, is volgens haar altijd sterker dan wat hen scheidt.

Quist is vele jaren werkzaam geweest voor onder meer Natuurmonumenten, Vogelbescherming en Staatsbosbeheer. Zo was zij betrokken bij het inventariseren van vogels en zoogdieren en onderzoek naar vossen. Quist was ook vijftien jaar landelijk coördinator van de Werkgroep Roofvogels Nederland. De natuur speelt ook een grote rol in haar boek. De schrijfster verweeft in Troostvogels het verdriet met talrijke ervaringen in de natuur rond de vakantiewoning in Frankrijk. De titel verwijst mede naar de kraanvogels die ten tijde van haar schrijfproces in Frankrijk massaal naar het zuiden trokken.

Troostvogels, 240 pag., ISBN: 978-90-9023506-6, €17,50; Boekhandel De Vries, Zierikzee; De Kleine Stern, Burgh-Haamstede of te bestellen via: www.troostvogels.nl . Op deze website ook fragmenten, lezersreacties en overige